

СПОРТСМЕНИ ДОНБАСУ ЧЕМПІОНИ І ПРИЗЕРИ XXVI - XXIX ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР У СКЛАДІ ОЛІМПІЙСЬКОЇ КОМАНДИ УКРАЇНИ

Шаміголов Р.С., Канунніков В.М., Сидорова В.В.

Донецький державний інститут здоров'я, фізичного виховання і спорту

Анотація. У статті аналізуються кращі результати виступів спортсменів Донбасу у складі Національної Олімпійської команди України на XXVI - XXIX Олімпійських іграх у Атланті (США), Сіднеї (Австралія), Афінах (Греція), Пекіні (Китай). Надбання олімпійців Донбасу на Іграх у Пекіні досить вагомі. Вони говорять про порівняну стабільність у спорті вищих олімпійських досягнень одного з найбільших промислових і культурних регіонів України.

Ключові слова: незалежна держава, Національна Олімпійська команда, олімпійці, Донбас, медалі, призові місця, внесок.

Аннотация: Шамиголов Р.С., Канунников В.Н., Сидорова В.В. Спортсмены Донбасса чемпионы и призеры XXVI – XXIX Олимпийских игр в составе олимпийской команды Украины. В статье анализируются лучшие результаты выступления спортсменов Донбасса в составе Национальной Олимпийской команды Украины на XXVI–XXIX Олимпийских играх в Атланте (США), Сиднее (Австралия), Афинах (Греция), Пекине (Китай). Достояние олимпийцев Донбассу на Играх в Пекине довольно весомые. Они говорят о сопоставимой стабильности в спорте высших олимпийских достижений одного из наибольших промышленных и культурных регионов Украины.

Ключевые слова: независимое государство, Национальная Олимпийская команда, олимпийцы, Донбасс, медали, призовые места, вклад.

Annotation. Shamigolov R.S., Kanunnikov V.N., Sidorova V.V. Sportsmen of Donbassa champions and prizewinners XXVI – the XXIX Olympic games in composition olympic command of Ukraine. The results of the best performances of Donbass sportsmen as a members of National Olympic team of Ukraine on XXVI – XXVIII Olympic Games in Atlanta (USA), Sydney (Australia), Athens (Greece), Peking (China). Property of Olympians to Donbass on Plays in Peking rather powerful. They speak about comparable stability in sports of the higher Olympic reachings one of the greatest industrial and cultural regions of Ukraine.

Key words: independent states, National Olympic team, Olympians, Donbass, medals, fellow-countrymen, prize places, contribution.

Вступ.

XXIX Олімпійські ігри 2008 р. у Пекіні активізують увагу до розробки питань, пов'язаних з аналізом кращих результатів спортсменів окремих регіонів у складі самостійної олімпійської команди незалежної України. Досить цікавим, з цього погляду є Донбас. Великий соціально-економічний, культурний спортивний район держави, який нараховує біля 7,5 млн. людей, має свій внесок у національні олімпійські досягнення. Дослідження і пропаганда цих досягнень має велике значення для подальшого розвитку олімпійського руху, виховання нових видатних олімпійців, розповсюдження олімпійських ідеалів у окремих районах країни.

По підсумкам виступів українських олімпійців у складі самостійної команди накопичений великий статистичний, історичний та інший матеріал [1, 2, 4, 5]. Вийшла „Енциклопедія олімпійського спорту України” [6], яка підвела підсумки вивченню олімпійського руху в Україні на 2005 рік.

Робота виконана за планом НДР Донецького державного інституту здоров'я, фізичного виховання і спорту.

Формулювання цілей роботи

Але щодо регіону проблема має ще не вивчені питання, які ми сформулюємо у меті нашого дослідження: узагальнити у рамках окремого періоду виступів на Олімпійських іграх самостійної української команди кращі досягнення спортсменів-донбасівців. При цьому, звернути увагу на своїх земляків, які з тої чи іншої причини переїхали до інших міст, від яких виступали у складі олімпійської збірної України.

Джерела дослідження:

довідкові дані галузевих керівників органів: Державного комітету України з фізичної культури і спорту (1996 р.), Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України (Департамент фізичної культури і спорту 2001 р.), Міністерства України у справах молоді і спорту (Департамент олімпійського спорту 2005 р.), матеріали офіційного характеру з Internet [1, 4, 5].

Результати дослідження.

У складі українських олімпійських команд, які почали самостійно виступати з XXVI літніх Ігор 1996 р. у Атланті, постійно представництво мали донбаські спортсмени. Їх досягнення стали вагомим внеском у здобуття незалежної України статусу відомої олімпійської держави. 233 спортсмена України із 23 областей, Республіки Крим і м. Києва були представлені у 24 видах спорту з 35, у яких велась боротьба на XXVI Олімпійських іграх. З них від Донецької області 14, а від Луганської 21 учасник. Разом 35 спортсменів з 11 видів спорту – 15% української олімпійської команди. Донецька область виступила краще, ніж інші: три золотих, срібна та дві бронзові медалі. За ними олімпійці Києва (два переможця, срібний та чотири бронзових призера) та Дніпропетровської області (два чемпіона, три срібних призера та один бронзовий). Далі по результатам йдуть спортсмени Київської та Харківської областей. Луганські олімпійці вибороли чотири бронзові медалі і одне четверте місце. Це восьмий рейтинг на Україні.

Найкращі досягнення у гімнастів Донбасу (див. табл. 1). Донечанка Лілія Подкопаєва у дуже непростих обставинах домоглася найбільшого особистого успіху ставши дворазовою олімпійською чемпіонкою, здобувши перемогу у вільних вправах та в найпрестижнішому гімнастичному багатоборстві „Такого успіху українська спортивна гімнастика не знала від часів Лариси Латиніної” [6, с.197]. Досягнення Лілії поповнив бронзовою медаллю макіївчанин Юрій Єрмаков.

Представник одного з найпопулярніших у Донбасі видів спорту – греко-римської боротьби В’ячеслав Олійник з Маріуполя Донецької області виборов золоту олімпійську медаль. „Бронзовий” успіх луганчан поповнив важкоатлет Денис Готфрид (див. табл. 1).

Серед олімпійців Донеччини у складі української команди від Запоріжжя виступала баскетболістка ФСТ „Україна” (Донецьк) Буренок Вікторія Василівна (народилася і тренувалася у Краматорську Донецької області).

Таким чином, на XXVI Олімпійських іграх у Атланті група олімпійців Донбасу виборола 3 золотих, одну срібну та 6 бронзових медалей. Чемпіоном Ігор став також наш земляк, капітан олімпійської збірної Росії з боксу Олександр Лебзяк.

Цей успіх донбасівців став другим по рейтингу після XXII Олімпійських ігор 1980 р. у Москві. Кращого результату за роки незалежної України Донбас поки що не мав.

Таблиця 1

Кращі досягнення донбасівців на XXVI Олімпійських іграх 1996 р. у Атланті (США)

№ з/п	Учасник Олімпійських ігор	Вид спорту	Медалі			Місце народження	Від якого міста виступав	Тренер	Інше
			з	с	б				
1	Готфрід Денис Рудольфович	Важка атлетика	-	-	1	Магнітогорськ Росія	Луганськ „Динамо”	Тонян Микита Рафаїлович, Калінін Микола Олександрович, Мацьоха Михайло Маркович	
2	Єрмаков Юрій Володимирович	Спортивна гімнастика	-	-	1	м.Макіївка Донецька обл.	Донецьк „Україна”	Іванов Олександр Миколайович, Шалімов О.Н.	
3	Кирюхін Олег Станіславович	Бокс	-	-	1	м.Маріуполь	м.Маріуполь Донецька обл.	Черенков Валерій Миколайович, Марченко Володимир Григорович	
4	Коробчінський Ігор Олексійович	Спортивна гімнастика	-	-	1	м.Антрацит Луганська обл.	Луганськ “Динамо”	Шемякін Анатолій Петрович	
5	Мілотін Григорій Анатолійович	Спортивна гімнастика	-	-	1	м.Олександрія Кіровоградської обл.	Луганськ “Динамо”	Бакажієв Іван Іванович, Дегтярьов Микола Васильович	
6	Олійник В’ячеслав Миколайович	Боротьба греко-римська	1	-	-	м.Маріуполь	Маріуполь Донецької області “Україна”	Пантазі Микола Юрійович, Узун Геннадій Гаврилович	
7	Подкопаєва Лілія Олександрівна	Спортивна гімнастика	2	1	-	м.Донецьк	Донецьк “Динамо”	Лосинська Галина Іванівна, Пугачова Лілія Іванівна, хореограф Дуброва Світлана Валентинівна	
8	Світличний Олександр Миколайович	Спортивна гімнастика	-	-	1	м.Харків	Луганськ-Харків “Динамо”	Барон Борис Абрамович, Шемякін Анатолій Петрович	

В цілому дебют самостійної олімпійської команди України був дуже вдалим. 23 медалі, серед яких дев'ять золотих, дві срібні та 12 бронзових (9 місце). Україна увійшла до кола лідерів світового олімпійського спорту.

На XXVII Олімпійських іграх у Сідней 2000 р. (Австралія) виступали 234 спортсмени України. З Донбасу: 16 (з 7 видів спорту) з Донецької і 9 (з 6 видів спорту) з Луганської областей [4, с. 206, 251]. Порівняно з Іграми в Атланті досягнення України в цілому були скромнішими. Але внесок Донбасу був доволі вагомим. Срібним призером з греко-римської боротьби став Давид Солдадзе (Маріуполь, Донецька область), який переїхав з Луганська. В цілому здобутки луганчан були значними (див. табл. 2). Усі три представники Луганщини зі спортивної гімнастики стали срібними призерами у командній першості. А Олександр Береш здобув бронзову медаль в абсолютній першості. До цього луганці додали бронзову нагороду Ірини Янович з велоспорту у спринтерській гонці.

Таблиця 2

Кращі досягнення донбасівців на XXVII Олімпійських іграх 2000 р. у Сідней (Австралія)

№ з/п	Учасник Олімпійських ігор	Вид спорту	Медалі			Місце народження	Від якого міста виступив	Тренер	Інше
			з	с	б				
1	Береш Олександр Михайлович	Гімнастика спортивна	-	1	1	Первомайськ Ворошиловградської обл.	Херсон-Луганськ „Динамо”	Писаренко Ігор Олександрович, Коробчінський Ігор Олексійович	
2	Мезенцев Руслан Володимирович	Гімнастика спортивна	-	1	-	Кіровоград	Кіровоград-Луганськ „Динамо”	Андрійчук О., Яровинський Олег Львович	
3	Світличний Олександр Миколайович	Гімнастика спортивна	-	1	-	Харків	Луганськ-Харків „Динамо”	Барон Борис Абрамович, Шемякін Анатолій Петрович	
4	Солдадзе Давид Тенгізович	Боротьба греко-римська	-	1	-	М.Кутаїсі Грузинська РСР	Маріуполь „Динамо” Луганськ „Україна”	Рубіжний М., УзунГеннадій Гаврилович	
5	Янович Ірина Вікторівна	Велоспорт	-	-	1	С.Леніно, Хабаровський край, Росія	Луганськ „Колос”	Базін Сергій Миколайович	
6	Лебзяк Олександр Борисович	Бокс	1	-	-	м.Макіївка Донецької обл.	Москва	Денисенко Василій Миколайович, Рижков Геннадій Михайлович, Ніколаєв Олег	

Спортсмени України виграли 23 медалі: 3 золоті, 10 срібних (4 медалі здобули донбасівці) і 10 бронзових (2 медалі - донбасівці) і зайняли 13 місце. На наш погляд виражена оцінка виступу у Сідней дається в Енциклопедії олімпійського спорту України. „...Виступ у Сідней важко оцінити однозначно, оскільки з одного боку було одержано менше золотих нагород, ніж в Атланті, а з іншого, загальна кількість медалей така сама, як і попередня, але зі здобуттям цього разу світових рекордів та успішними виступами в цілій низці видів спорту, де раніше практично неможливо було розраховувати навіть на скромний успіх [6, с.201]. Мабуть XXIX Олімпійські ігри у Пекіні наблизять нас до більш точної оцінки олімпійської динаміки успіхів України. Для нашого дослідження важливим є той факт, що Донбас і, особливо, луганці олімпійці з 23 медалей вибороли 6 (26%), з 10 срібних – 4 (40%), з 10 бронзових – 2 (20%) (див. табл. 2).

XXVIII Олімпійські ігри 2004 р. у Афінах „перевершили усі попередні за масштабом та представництвом: 11099 спортсменів із 202 країн [6, с.205]. Особливість Ігор: не включені нові види спорту, з'явилися нові види змагань. Україна виборола 12 місце, хоча кількість медалей дорівнювалась Атланті – 23, де по золотим медалям вона зайняла 9 місце.

Досягнення Донбасу були значно скромнішими ніж в Атланті і Сідней. Донецьку область представляли 18 спортсменів з 10 видів спорту та ще плюс 4 олімпійця „за паралельним заліком”, Луганську 6 спортсменів з 5 видів спорту плюс 6 за паралельним заліком [5, с. 41, 94]. Бронзові медалі вибороли Андрій Сердінов за паралельним заліком з плавання (батерфляй 100м) і Тетяна Терешук – Антипова з легкої атлетики (400 м с/б). Наш земляк Ігор Разорьонов) важкоатлет з м.Красного Ліману Донецької області виступав від Одеси „Колос” і

виборів срібну медаль (див. табл. 3).

Таблиця 3

Кращі досягнення донбасівців на XXVIII Олімпійських іграх 2004 р. у Афінах (Греція)

№ з/п	Учасник Олімпійських ігор	Вид спорту	Медалі			Місце народження	Від якого міста виступив	Тренер	Інше
			з	с	б				
1	Разорьонов Ігор Анатолійович	Важка атлетика	-	1	-	м.Красний Ліман Донецької обл.	Одеса „Колос”	Трегубов І.М., Кучинов Юрій Павлович	
2	Сердінов Андрій Вікторович	Плавання 100 м (батерфляй)	-	-	1	Дніпропетровськ	Дніпропетровськ-Луганськ	Белкін Едуард Сергійович, Сивак Іван Григорович	
3	Терещук-Антипова Тетяна Вікторівна	Легка атлетика 400 м с/б	-	-	1	Луганськ	Луганськ-Київ „Динамо”	Антипов Андрій Сергійович	

Близькі до призових місць були Олексій Вакуленко – 4 місце з греко-римської боротьби (СК МОУ – „Україна”), Ольга Щербатих – 4 місце у командних змаганнях з гімнастики спортивної („Україна”), 5 місце за паралельним заліком у парній гонці на треку виборів Володимир Рибін (Донецьк „Динамо” – „Колос”), Марина Прокофьева (+78 кг, Дніпропетровська область, СК МОУ – „Україна”) і Анастасія Матросова (78 кг, Київ, „Динамо” – „Україна”) з дзюдо, шостим був Олександр Дараган (84 кг) з боротьби греко-римської та бронзовий призер цієї олімпіади (див. табл. 3) Андрій Сердинов [5, с.94].

На XXIX Олімпійських іграх у Пекіні 2008р. олімпійці Донбасу здобули 2 срібних та 6 бронзових медалей (див.табл.4).

Таблиця 4

Кращі досягнення донбасівців на XXIX Олімпійських іграх 2008 р. у Пекіні (Китай)

№ з/п	Учасник Олімпійських ігор	Вид спорту	Медалі			Місце народження	Від якого міста виступив	Тренер
			з	с	б			
1	Ліщинська Ірина Анатоліївна	легка атлетика 1500м	-	1	-	м. Донецьк	Макіївка Донецької області	Шаламалов Геннадій Ліщинський Ігор
2	Сухоруков Юрій	стрільба кульова	-	1	-	м. Донецьк Динамо	м. Донецьк	Пихтін Валентин, Сухорукова Ірина
3	Тобіас Наталія	легка атлетика 1500м	-	-	1	м. Донецьк Динамо	м. Росія	Степанцов К., Чибісов В.
4.	Юрченко Денис Сергійович	легка атлетика стрибки з жердиною	-	-	1	м. Донецьк Динамо	м. Донецьк	Козлов М.
5.	Вороб'юв Олександр	спортивна гімнастика	-	-	1	м.Луганськ Україна, Динамо	м.Луганськ	Горін Олександр, Коробчинський Ігор
6.	Глазков В'ячеслав	бокс, понад 91кг	-	-	1	м.Луганськ Україна, Динамо	м.Луганськ	Арланов Олександр, Сановський Дмитро
7.	Калітовська Леся	велоспорт-трек	-	-	1	м.Луганськ Спартак	Львівська обл.	Колодій Михайло, Базін Сергій
8.	Терещук Вікторія	сучасне п'ятиборство	-	-	1	м.Луганськ	м.Луганськ	

Таким чином, досягнення олімпійців Донбасу після гучного успіху у Атланті з кількості медаль знижуються з 9 до 6 у Сідней і 2 медалі у Афінах. Спортивну славу олімпійського спорту Донбасу підтримують наші земляки. Олександр Лебзяк, капітан збірної Росії з боксу став чемпіоном XXVII Олімпійських ігор 2000 р. у Сідней (табл.2) (це його треті олімпійські ігри поспіль), виграв срібну медаль з важкої атлетики Ігор Разорьонов (див. табл. 3). Надбання олімпійців Донбасу на Іграх у Пекіні досить вагомі. Вони говорять про порівняну стабільність у спорті вищих олімпійських досягнень одного з найбільших промислових і культурних регіонів України.

Подальші дослідження передбачається провести в напрямку вивчення інших проблем підготовки спортсменів до участі у міжнародних змаганнях.

Література

1. Довідкові дані про результати участі спортсменів України у XXVI літніх Олімпійських іграх (м.Атланта, США). державний комітет України з фізичної культури і спорту. Стат. довідник. Матер. підготували Безсмертний В.П., Шептицький В.В. – К., 1996. – 48с.
2. Золоті сторінки олімпійського спорту України 1894 – 2000 / За ред. І.Федоренка – К.: Олімпійська література, 2000. – С.16-18.
3. Канунніков В.М. Видатні олімпійці Донбасу (чемпіони і призери XV – XXVII Олімпіад, 1952-2000 р.р.) // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць / За ред. С.С.Єрмакова. – Харків-Донецьк: ХДАДМ (XXIII), 2003. - №23. – С.127-134.
4. Основні показники розвитку літніх олімпійських видів спорту в Україні у 2000 році та за олімпійський цикл 1997-2000 р.р. Інформ. довідник. Державний комітет з молодіжної політики, спорту і туризму України. Департамент фізичної культури і спорту – К., 2001. – 346с.
5. Основні показники розвитку літніх олімпійських видів спорту в Україні у 2001-2004 років. Інформ. довідник (Частина II 0 регіони). Міністерство України у справах молоді та спорту. департамент олімпійського спорту. – К., 2005. – 218 с.
6. Енциклопедія олімпійського спорту України. – К.: Олімпійська література, 2005. – 463 с.

Надійшла до редакції 08.10.2008р.